

REDACTIUNEA,
Administratiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrisori nefrancate nu se
 primesc.
 Manuscrise nu se restituie.
INSERATE
 se primesc în Administratiunea în
 Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
 În Viena: la M. Dukas Nischl,
 Max. Angenfeld & Emmerich Les-
 ner, Heinrich Schölk, A. Op-
 pelik Nischl, Anton Oppel.
 În Budapesta: la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Iuliu
 Leopold (VII Erzsebet-közt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garsonă pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicități mai dese după tarifară
 și învoială. — **RECLAMĂ** pe
 pagina 2-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXIX.

„GAZETA“ ÎNCE ÎN PE-CARE ȘI
ABONAMENTE PENTRU AUSTRO-UNGARIA:
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 Nr.-ii de Duminică 4 cor. pe an.
PENTRU ROMÂNIA ȘI STRĂINĂȚE:
 Pe un an 40 francoi, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Nr.-ii de Duminică 3 fr. pe an.
 Se primumă la toate ofi-
 ciele postale din țară și din
 afară și la 4-mi colectori.
ABONAMENTUL PENTRU BRAȘOV
 Administratiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 80, etajul
 I.: Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 pliar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 58.

Brașov, Luni-Marți 14 (27) Martie.

1906.

Comitetul „Asociațiunii“ și expoziția din București.

Astăzi avem date directe din is-
 vor autentic despre rezultatul consfă-
 țurii, ce a ținut-o ați săptămână
 comitetul central al „Asociațiunii pen-
 tru literatura română și cultura po-
 porului român“ în afacerea partici-
 părții Asociațiunii la expoziția gene-
 rală română din București. Într'un
 avis scurt, ce-l publicăm mai jos, pre-
 sidiul „Asociațiunii“ ne spune, că în
 urma ordinului de interdicere al mi-
 nistrului de interne regesc unguresc
 cu data de 13 Martie a. c. „Asocia-
 țiuinea“, spre a nu se espune la alte
 neplăceri mai grave, a hotărît să curme
 (sisteze) acțiunea începută pentru a-
 ranjarea și inzestrarea pavilionului
 Românilor din Ungaria în partea et-
 nografică a expozițiunii amintite.

Așa am înțeles și noi cele ce
 ni-s'au comunicat despre hotărîrea de
 astăzi săptămână, luată în fața ordi-
 nului de oprire al ministrului.

Presidiul „Asociațiunii“ încunjură
 par'că dinadins ori-ce altă explica-
 ție, pe lângă cele de mai sus, se mă-
 ginește a face cunoscut publicului
 român, că a încunoscițat comisa-
 riatul general al expozițiunii despre
 deciziunea dela 19 Martie a. c. a co-
 mitetului central. Cu alte cuvinte
 spune, că „Asociațiunea“, forțată de
 împrejurări, redă în mâinile comisa-
 riatului general al expozițiunii man-
 datul ce l'a fost primit pentru aran-
 jarea secțiunii etnografice a Româ-
 nilor din Ungaria, de unde urmază,
 că nici publicul român dela noi, nici
 cel din regatul vecin n'are a-se mai
 aștepta de-aci 'ncolo la nici o acțiune
 din partea „Asociațiunii“ și este la
 rândul comisariatului general de a
 lua măsurile ulterioare în ce privesc
 inițiativa și planul său privitor la ex-
 pozițiunea etnografică.

De aceea delegatul comisariatu-
 lui expoziției generale române Dr. C.

Diaconovich, care a fost însărcinat
 cu conducerea lucrărilor pentru in-
 zestrarea pavilionului din cestiuene,
 previne pe particularii cari s'au pre-
 gătit a expune, să aștepte avisul co-
 misariatului general, despre care crede
 că va lua alte nouă dispozițiuni, pen-
 tru-ca să pōtă fi reprezentați și Ro-
 mâni dela noi la expozițiunea română
 etnografică.

Deși a trecut o săptămână și
 mai bine, de când a ajuns la cunos-
 cința publică ordonanța de oprire a
 ministrului Kristoffy, nu vedem în
 presa maghiară discutându-se, ca de
 altădată, o măsură ca acesta. Apariți-
 unea se esplică prin marea încorda-
 re ce există între cele două tabere
 politice maghiare. Cei dela guvern se
 feresc de-a aduce în discuțiune ces-
 tiuni, cari dintr'un punct de vedere
 său altul pot deveni prejudiciōse pen-
 tru el în împrejurările de față, ăr cei
 din tabera coaliției sunt gata a se
 folosi de tōte ocaziunile spre a putē
 lovi în guvern. În afacerea expoziți-
 unei române însă nu s'au prea grabit
 nici ei cu critica lor, avēnd convin-

„Allegro molto și afacere este de o
 natură mai non troă și trebuie tractată
 mai cu mănui, chiar și atunci, când
 le dă prilegiu binevenit de a critica
 și blama atitudinea guvernului.

Tot astăzi publicăm la alt loc
 critica ce o face organul de frunte
 al coaliției atitudinii ministrului de
 interne Kristoffy în afacerea din ces-
 tiune. Din expunerile, despre cari vor-
 bim, ale lui „Budapesti Hirlap“, iese
 la ivēlă, că comitetul, instituit pentru
 aranjarea pavilionului statului ungar
 dela expoziția din București, a fost
 acela, care, formalisându-se din cauză,
 că pe teritoriul expoziției s'a construit
 un pavilion deosebit pentru Români
 din Ungaria, a făcut arătare despre
 această guvernului unguresc. În urma
 acestei arătări apoi ministrul Kristoffy
 a interdis „Asociațiunii“ participarea
 la expoziția etnografică română.

Diarul coalițiunii găsește cu drept

cuvēnt, că guvernul vine târziu cu
 măsura sa, când pavilionul etnografic
 pentru Români din statul ungar e
 deja gata și s'au făcut tōte pregăti-
 rile pentru inzestrarea acestui pavi-
 lion. Printr'asta, ăice, se agravēză nu-
 mai încordarea și resensul cel mare,
 ce-l va produce acea interdicere la
 Români, fapt care va paralisa scopul
 ce-l avea la început guvernul, de a
 întrebuița ocaziunea dată de expo-
 ziție pentru a accentua prietinia ro-
 mâno-maghiară.

Se înțelege de sine, că nu s'a
 putut stăpâni numita fōie de a nu
 da câte-va ghionturi guvernului și pe
 cuvēnt, că a preliminar cheltuelile
 pentru reprezentarea statului la ex-
 poziția din București, fără să aibă
 nici o imputernicire și a făcut'o acēta
 încă pe deasupra fără de nici o bă-
 gare de sēmă și precauțiune. Dēr nu
 s'a putut stăpâni autorul articolului
 din „Bud. Hir.“ nici de a-și arăta în
 tōtă golățate tendențiositatea față
 cu „Asociațiunea“ nōstră și pasul în-
 trepris de ea. El se încercă a pre-
 senta lucrul așa, că „Asociațiunea“
 ar fi fost, care a cerut un pavilion
 deosebit de cel ungar, că de aceea
 ea a intrat în înțelegere directă cu
 comisariatul general al expoziției și
 că ar fi deus par'că ar fi sepa-
 rată la expoziție înainte de ce guvernul
 unguresc a luat hotărîre cu privire
 la participarea sa.

Tōte aceste afirmări nu sunt a-
 devērate, ci, cum am ăis, tendenți-
 oșe. Nu Asociațiunea a făcut pașii
 dintăi, ci, precum se șcie, comisaru
 general al expoziției d-l Dr. Istrati
 s'a adresat cătră comitetul ei central
 cu rugarea de a-i da concursul la
 expozițiunea etnografică și comitetul
 „Asociațiunii“, ne aflând nimic contra
 statului ungar în acēstă invitare, a
 primit'o într'un timp, când gu-
 vernul ungar luase deja inițiativa
 pentru participarea oficială la espo-
 zițiunea din București; a primito nu
 cu „intențiunea“ ce afirmă „Bud. Hir.“

că ar fi avut'o de a-se separa de pa-
 vilionul Ungariei, ci avēnd convinge-
 rea, că, după planul expoziției, ea nu-
 mai într'un pavilion destinat anume
 pentru reprezentarea etnografică a
 Românilor din statul ungar, putea să
 espună.

Dēcă conflictul, de care vorbește
 „Bud. Hir.“, n'a putut fi încunjurat,
 cauza nu este „Asociațiunea“, nici
 neprecauțiunea guvernului, ci preo-
 cuparea pasionată, ce a îndemnat fără
 nici o cauză fundată pe cei din co-
 mitetul oficial unguresc al expoziției,
 de a reclama la guvern oprirea re-
 presentării Românilor din Ungaria în
 partea etnografică a expoziției gene-
 rale române, sub cuvēnt, că ar fi ne-
 admisibilă din punctul de vedere al
 statului ungar și ordinul de oprire al
 guvernului.

Camera advocaților din Arad și-a
 ținut erī, Duminecă, 25 n. c. aduna-
 rea ei generală ordinară. Asupra de-
 cursului acestei adunări am primit
 erī după amēdēi următōrea scire tele-
 grafică din Arad:

„Adunarea a fost extraordinar
 „de agitată. Au fost de față trei-
 „zeci de advocați români din cir-
 „cumscriziunea camerei. Cu excepția
 „unor probleme, balonului dirijabil în
 „admirabil românii au dat o bună
 „sdrobitōre. Mulți membrii maghiari
 „ai camerei au absentat dela adu-
 „nare. Jidovii ne-au majorisat cu
 cinci voturi.“

Lupta se vede s'a încins în adu-
 narea de erī în jurul protestului Ro-
 mânilor din Iunie anul trecut, care
 fusese pus la ordinea ăilei în adu-
 narea de erī.

Până a putē împărtăși cetitorilor
 noștri amēnunte despre adunarea de
 erī a camerei, credem a fi de interes
 să reproducem aici petitul său pro-
 punerea din *representațiunea-protest*
 despre care e vorba. Țtă-o:

»Adunarea generală a camerei se de-
 clare anulată și neavenită deciziunea de
 sub nr. 490/905 k. ū. (prin care se inter-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Teatru de diletanți în Brașov.

Brașov, 26 Martie 1906.

Nici odată sarcina de reporter nu
 ni-a fost așa de plăcută, ca acuma. Numai
 udă și ărăși laudă va trebui să scriu
 grija cea mai mare imi va fi acum
 nde să găsece atâtea elogii, cari se fie
 potrivite și să aibă și aerul de a nu fi
 petiții. În sfirșit să fac încercarea, și
 tru cât n'aș reuși, imi cer dinainte scu-
 ple.

Este vorba de teatrul de diletanți ce
 a dat Sâmbătă sēra, 24 Martie, în sala
 a mare a Redutei orășnēscē. Deja școl-
 l, în beneficiul căruia au ostenit de astă-
 țtă diletanții noștri, este unul din cele
 ai frumōse. Profesorul Dr. Iosif Blaga
 la gimnasiul gr. or. român din locali-
 te de șapte ani adună cu elevii săi, astăzi
 ptiman, la fondurile necesare pentru o
 ătorie de studii la Roma, Neapol și
 e orașe din Italia. Mai sunt ăece ăile
 ă la plecare și mai sunt unele lipsuri

de completat la fondurile călătoriei. Și
 pentru a contribui la acoperirea acestor
 lipsuri s'au îndemnat diletanții noștri a da
 teatrul de Sâmbătă. Laudă li-se cuvine
 deja pentru bunul lor gând de a-și da con-
 cursul cu prestațiunile lor la sprijinirea
 unei întreprinderi, care este prima de felul
 acesta la școlele române. Dēr să trecem
 la diletanții noștri.

Reprezentăția s'a început cu comedia
 localisată de I. D. Malla, »Un amor neaș-
 teptat«. Domnișōra Mița în ajunul eșirei
 sale din pension, este surprinsă în grădi-
 na pensionului de un tiner ștregar, care
 sārind zaplazul, caută pe »Elena« și fără
 să bănuiască, dă de »Mița«, o prietenă a
 lui din copilărie. Firesce, el n'are nimic
 mai urgent de făcut, decăt să uite pe Elena și
 să se întōrcă cu inima lui spre vechea dragos-
 te. Pentru rolul domnișōrei de pension nici
 că nu s'ar fi putut găsi o interpretă mai abilă
 decăt domnișōra Lucia Bogdan, care a
 sciut să se identifice perfect cu rolul său.
 D-l Sofronie Roșca, funcționar la Albina,
 deși cam sficioș pentru rolul unui ștren-
 gar ce sare gardurile de la pensiōne, s'a
 achitat destul de bine. Firesce în scena

retragerii, când un cățel era să-l apuce de
 pantaloni și cu o lătrătură de tinc orăș-
 nesc (fōrte bine imitată de un anonim de
 după culise) producea un haz nespūs, d-l
 Roșca ar fi putut exploata situațiunea co-
 mică mai din belșug.

Comedia „Nu căuta prin buzunare“
 localisată de d-na Maria Gr. Popescu n.
 Bogdan esto o piesă, care decăt va fi tipă-
 rită, nu ne îndoiim că în curēnd va ocupa
 primul loc în repertoarul tuturor diletan-
 ților. Nu șcim cine e autorul german, tre-
 bue să felicităm însă pe localisătōre pen-
 tru buna alegere.

Conu Manolescu, un pensionar paci-
 nic, este rēu zăticnit în tihna sa de cătră
 cocōna Sofia, soția sa, de cătră Lucia, fiica,
 și personalul de serviciu, cari în grija lor
 de a spăla pe jos și a deretica prin casă,
 îl bufnesc când din stānga când din drēpta,
 așa că n'are de loc răgaz să-și cetescă ga-
 zeta. Familia are și un chiriaș, pe aspiran-
 tul de secretar Alexandru Dobreanu, care
 iubesce pe Lucia și este menajat strașnic
 de cōna Sofia, ca viitor ginere. Dōr tatăl
 său e senator bogat și Alexandru, unicul
 fiu! Cōna Sofia curățind un surtuc pe care

il credea al chiriașului, dă de o scrisōre
 scrisă de tată fiului său. Din acēsta află
 că tinerul este fiul unui ciobotar, ăr mama
 lui spălătōresă. Indignarea cocōnei e fără
 margini: Va să ăică chiriașul i-a înșelat?
 El nu e fiu de senator, ci fiul unui cărpaci
 peritor de fōme? Oribil! Când colo, surtu-
 cul nu era al lui Dobreanu, ci al tapițeru-
 lui Penescu, care lucrând în casă și l' ui-
 tase în odaia lui Dobreanu. În momentul
 când chiriașul, numit acum secretar, cerea
 mâna Luciei, ăr cōna Sofia se pregătia
 să-l spele fără săpun pentru grozava tra-
 gere pe stōră — tapițerul intră să-și ia
 surtucul uitat și scrisōrea, și erōrea să
 descopere. Dobreanu obține învoială pă-
 rinților la căsătoria cu Lucia, ăr tapițerul
 cere și el pe Anica, fata din casă.

În piesa acēta rolul principal este al
 cocōnei Sofia, soția cicălitōre a lui Mano-
 lescu, și acest rol a fost interpretat în
 mod magistral de însași localisătōrea
 piesei, dōmna Maria Gr. Popescu. Ca
 mască, ca joc de scenă, ca interpretare
 d-na Popescu a fost la înălțime, ăr succe-
 sul scenei cu cetirea scrisorii a fost
 covrșitor, în cât am uitat cu totul că

dice advocaților folosirea inscripțiilor nemaghiare pe tablele firmei lor) a comitetului camerei, să decidă deschiderea și punerea în execuție a unei *ceretări discipinare* contra propunătorului Avarfy Ferencz și contra membrilor din comitet, care au votat deciziunea și tot-odată să ia măsuri pentru punerea în stare de acuzațiune și *pedepsirea exemplară a lor.*"

Ordin despre adunările populare.

Ministrul unguresc de interne *Kristoffy* a dat un nou ordin privitor la *adunările populare*. Eță conținutul acestui ordin:

»Antecesorul meu prin ordinul nr. 766 dela 13 Februarie 1898 a calificat de *contravenție* ținerea adunărilor populare fără permisiunea autorităților. Am esperiat, că autoritățile interpretază adeseori greșit acest ordin, încât îl aplică numai față cu adunările ce se țin în liber sêu în localuri publice.

»Fiind-că caracterul de drept public al adunărilor nu-l constituie într'atât forma lor externă, cât mai mult scopul și obiectul lor — află necesar a accentua, că *ori-ce întrunire convocată prealabil, al cărei scop este discuția afacerilor publice, este a se considera ca adunare, ce cade sub dispozițiunile ordinului citat.*

Incunoscintez despre acêsta autoritățile municipale pentru a-se conforma și a lua măsuri.

Dela „Asociațiune“

Ni-se trimite spre publicare următorul avis:

În conformitate cu deciziunea Comitetului central Nr. 68 din 19 Martie a. c. se aduce la cunoscintă despărțimintelor »Asociațiunii« și a publicului român la care acêsta s'a adresat în afacerea *Exposițiunii generale române din București*, că D. Ministru r. u. de interne, prin ordinațiunea sa Nr. 146/1906 din 13 Martie a. c. a oprit „Asociațiunea“ dela aranjarea și înzestrarea pavilionului Românilor din Ungaria în partea etnografică a *Exposițiunii*, și că Comitetul central, deși convins că acêsta ordinațiune nu are nici o basă

legala, a trimis la Comisarul regesc *Vozary*, ca să-l informeze asupra acestui fapt și să-l roage să ia măsuri pentru a se anula această ordinațiune. Comisarul regesc a suspendat în acêși zi autonomia comitatului *Mureș-Turda* provocându-se la plenipotențele ce le-a primit din partea Maj. Sale și a luat în primire agendele congregațiunii, motivând pcederea sa cu anularea repetită de către ministrul de interne a deciziunilor congregațiunii cu privire la plățirea de bună voie a dărilor și a prezentării de

documente.

Comisarul regesc a suspendat în acêși zi autonomia comitatului *Mureș-Turda* provocându-se la plenipotențele ce le-a primit din partea Maj. Sale și a luat în primire agendele congregațiunii, motivând pcederea sa cu anularea repetită de către ministrul de interne a deciziunilor congregațiunii cu privire la plățirea de bună voie a dărilor și a prezentării de documente.

Crisa ungară.

Cestiunea alegerilor.

Din isvor pretins acreditat s'a răspândit êrăși svonul, că guvernul va face noile alegeri în timpul prescris de lege. Se afirmă chiar, că autograful prea înalt prin care se vor ordona alegerile și prin

care se va convoca noua dietă, va apare în numărul dela 9 Aprilie al fôiei oficiale. Camera se va întruni cel mai târziu la 19 Mai.

Acesta ar fi planul mai nou al guvernului.

Din acest incident se mai adaugă, că guvernul nu se încrede, ce e drept, în dobândirea unei majorități, crede însă că va puté să se asigure de sprijinul a 80—90 ômeni, care ar sta pe diferite baze politice și care ori-cât de deosebiți ar fi în privința credeului politic, totuși într'un punct s'ar uni cu toții: integritatea constituției și lupta contra coaliției. Printre acêștia foile numără și vr'o 25 deputați din sinul naționalităților(?), pe cei 13 sași și cei vre-o 10—15 socialiști.

Firește, svonurile acêștea sunt și rămân deocamdată ceea-ce sunt: pure combinațiuni, câtă vreme se scie, că cei din Viena ar vré mai bucuroși să se convoce deocamdată dieta ungară.

Suspendarea autonomiei comitatului Mureș-Turda.

Ținerea congregațiunii comitatului *Mureș-Turda*, conchemată pe Sâmbătă la Têrgul-Mureșului a fost împiedecată la ordinul comisariului regesc *Vozary*, cu putere brachială de către poliție și gendarmerie.

Membrii congregației părăsind sala edificiului comitatului, s'au întrunit într'un restaurant; au fost însă provocați de către comisarii polițienesci să părăsescă localul. O deputațiune a membrilor a cerut atunci dela șeful poliției retragerea gendarmeriei, declarând că garantează pentru susținerea ordinei. Șeful poliției a refuzat.

Comisarul regesc a suspendat în acêși zi autonomia comitatului *Mureș-Turda* provocându-se la plenipotențele ce le-a primit din partea Maj. Sale și a luat în primire agendele congregațiunii, motivând pcederea sa cu anularea repetită de către ministrul de interne a deciziunilor congregațiunii cu privire la plățirea de bună voie a dărilor și a prezentării de documente.

Comisarul regesc a suspendat în acêși zi autonomia comitatului *Mureș-Turda* provocându-se la plenipotențele ce le-a primit din partea Maj. Sale și a luat în primire agendele congregațiunii, motivând pcederea sa cu anularea repetită de către ministrul de interne a deciziunilor congregațiunii cu privire la plățirea de bună voie a dărilor și a prezentării de documente.

Prin espunerea acêsta congregațiunea s'a făcut vinovată de nesupunere față cu guvernul pricinuind sie-și, comunelor și multor particulari pagube însemnate materiale.

Consfătuirea partidului independist.

Membrii partidului independist au hotărît a se întruni în fie-care Sâmbătă sêra, ca să se sfătuescă asupra situațiunii politice. Alaltăeri, precum se anunță, s'a și ținut prima consfătuire, care a fost cercetată de numeroși membrii. Cei prezenți au luat hotărîrea ca să se facă în întreaga țêră o estinsă propagandă pentru purtarea emblemei tulipanului, prin care

ei, dêr la insistența lui Dobreanu, cu o adorabilă naivitate mărturisesc că e pentru Dobreanu. — Tapițerul a participat mai mult prin surtucul și scrisoarea tătâne-sêu producătoare de incurcătură, decât prin persoana sa. El mai mult cu scara și cu Anica pe afară, êr când intră pe scenă, vine sêși reclame surtucul și sê taie astfel nodul incurcăturii. Rolul tapițerului a fost interpretat de învățătorul G. *Preșmereanu*.

„De dragul mamei“ este un dialog de salon localizat de d-șora *Marioara G. Dima*. Rolul Leonorei îl are însași localizatoarea, al lui *Nicu* d-l *Victor Branisce*. Leonora și *Nicu* sunt copii a două familii bine situate. Părinții hotărăsc, ca copiii lor să se ia în căsătorie. Ambiția celor doi este întru câtva blesată prin acêsta hotărîre »de nobis sine nobis« și când se înțilnesc, sunt destul de sinceri spre a-și exprima sentimentele. Curios însă, că din vorbă în vorbă cei doi se aprind de dragoste unul pentru altul, sunt însă mult mai mândri, decât sê o recunoscă. Mândria acêsta este pronunțată cu deosebire la Leonora, care numai de »dragul mamei« dice că se supune și de »dragul mamei« consimte chiar de a-se preface că-și iu-

să se dea în mod public espresiune sentimentelor patriotice. Până acum s'au și vândut deja în Budapesta 20,000 din acêste embleme.

Pe erî, Duminecă, a fost proiectată de damele aparținătoare aristocrației maghiare și de câțra foștii deputați koșutști, o retragere demonstrativă cu emblemele amintite în strada *Kossuth Lajos*.

Voce maghiară

despre interdicerea participării »Asociațiunii« la Exposiție.

Cronicarul sêptemănal al diarului „*Budapesti Hirlap*“ se ocupă în cunoscuta rubrică »Valuri politice« din nr. 83 al acestui diar cu ordinul ministrului de interne *Kristoffy*, prin care s'a oprit participarea »Asociațiunii« la esposițiunea națională din București în pavilionul anume clădit pentru Români din Ungaria.

Spune mai întâi, că guvernul unguresc a primit bucuroși invitarea guvernului român de a participa și statul ungar la esposiție. Comisiunea ungară însărcinată cu aranjarea lucrurilor și-a început activitatea și a dat dovadă de »o caracteristică prevenire«, când a primit condiția pusă de d-l *Dr. Istrati*, ca »pavilionul esposanților ungari sê se clădescă în stil român«. Cu tôte acêștea a isbucnit conflictul, ce se prevedea, între guvernul ungar și președintele esposiției din București. Causa acestui conflict a fost, după cronicarul numitei foi, următoarea:

»Comitetul »Asociației« pentru literatura română și cultura poporului român din Ungaria încă a hotărît să participe la Exposiția din București. Conducătorilor »Asociațiunii« însă nici prin gând nu le trecea a expune în pavilionul esposanților maghiari, ci au cerut și li-s'a și acordat un întreg pavilion în partea română a esposiției. Și prin acêsta ei intenționau a documenta, că n'au nimic comun cu ideile și sentimentele secției maghiare oficiale dela esposiția din București. Ei (comitetul »Asociațiunii«) nici nu s'au pus în contact cu prezidenția esposiției și cu comisia oficială maghiară și independent.

Comisia maghiară, ci nemijlocit și independent, maghiară a aflat necorect acêsta din punct de vedere al statului, și a tacut raport guvernului unguresc. În urma acestui raport, agentul de interne *Kristoffy* a interzis »Asociațiunii« și tuturor acêștoro, cari aveau intenția sê expună în pavilionul Românilor din Ungaria, participarea ca esposanți.

»Acet ordin de oprire al ministrului a produs mare mâhnire în cercurile române din patrie și din București. Probabil că interdicerea acêsta va face, ca materie agitatorică, foarte bune servicii presei române ațîțătoare de ură și astfel esposiția din București nu va va servi de prilej la o prietenie româno-maghiară, cum a plănit mîntea girantului de interne (ministrul.) N'avem nici o garanție nici față de acêștea, decât nu cumva esposiția maghiară va fi obiect permanent și prilej pentru conținutele demonstrațiunii antimaghiare.

besce mirele și a-i da tot de »dragul mamei« semnele convenționale de dragoste. De la semnele convenționale însă, Leonora trece încetul cu încetul la realitate și prefacerea o înlocuiesc cu sinceritatea. Leonora își desbracă mândria și scena se termină cu o sărutare, acum însă nu »pentru mama«, ci pentru sine.

În dialogul acesta este o problemă psihologică de o rară delicateță copiată de pe natură și rezolvită cu deosebit succes. Pentru a o interpreta, se cere o pricepere nu de tôte dîilele, căci pointarea diferitelor etape de stare sufletească, de la revolta femeii cu educație modernă, care nu admite să fie tratată ca marfă de care să dispună părinții după plac — și până la supunerea încăpățînării în jugul dragostei, are un registru întreg de nuanțe, pe cari a-le scôte în relief este foarte greu.

Și trebuie să dăm tributul adevărului când recunoscem, că d-șora *Marioara G. Dima* ne-a surprins cu naturala debutului sêu, prin dicțiunea și modulațiunea tonului prin mimica și gesturile ei tot-d'auna potrivite și prin temperamentul de artistă în care căldura tineretelor și discrețiunea

»Neținînd sêmă de altceva, este justă întrebarea, cu ce drept și la autorisarea cui guvernul unguresc a pus la dispoziție suma, ce va acoperi cheltuielile esposiției? Și decă a făcut acêsta fără autorisare legislativă, n'a putut fi ôre mai precaut și mai circumspect? Dôr »Asociațiunea« (autorul îi dice »Astra«) de mult se pregătesce pentru Exposiție. Se pregătesce de pe timpul, când guvernul nu se hotărîse încă a participa la Exposiție. N'ar fi putut îndată la început să aducă la cunoscintă »Asociațiunii«, că nu va tolera să jôce rol demonstrativ de sine stătător? Êr nu sê facă acêsta atunci, când pavilionul »Asociațiunii« e aprôpe gata; când și »Asociațiunea« și cei din fruntea Exposiției bucurescene consideră întreg lucrul ca făcut; când de aici nu pôte urma decât scandal și ură. Sêu dôră a fost ocupat aici acasă în măsura așa de mare cu restringerea libertății publice și cu prigonirea bărbaților cu judecată independentă, încât n'a avut timp pentru o astfel de circumscrițiune întelptă? — Probabil!«

Avis.

În calitate de delegat al Comisariatului Exposițiunii generale române din 1906, încredințat cu conducerea lucrărilor pentru înzestrarea Pavilionului etnografic al Românilor din Ungaria, și în vederea ordinațiunii D. Ministru r. u. de interne Nr. 146 din 13 Martie a. c., prin care »Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român« a fost oprită dela aranjarea Pavilionului amintit, și din acêsta cauză a și sistat acțiunea începută în scopul arătat, îmi iau voie a ruga pe toți aceia, cari au făcut pregătiri pentru participarea lor la Exposițiune, să continue lucrările începute și să aștepte avizul comisariatului general, care fără îndoială va lua în timpul cel mai apropiat dispozițiunile necesare, ca acțiunea sistată din partea »Asociațiunii« să se continue pe altă cale și ca Români din Ungaria să nu rămână reprezentați în partea etnografică română a Exposițiunii.

Si până atunci rog pe toți aceia, cari se interesează de acêsta parte a Exposițiunii proiectate, să binevoiescă a se adresa pentru ori-ce informațiuni la mine în Sibiu, strada *Morii* Nr. 6.

Sibiu, 21 Martie 1906.

Dr. C. Diaconovich.

Cronica externă.

Inceput de rêsboiû vama turco-bulgar Autoritățile vamale turcesci au primit ordin să respingă vitele din Bulgaria. Acêsta procedere a guvernului turcesc este considerată ca represalie contra recente lor măsuri bulgăresci, luate în urma conținutei amănări de către Turcia a rezolvării cestiunei privitoare la molima vitelor.

Organisarea poliției marocane. Agenția »Havas« află că conferința în șe-

gingașă sunt împerechiate în mod fericit D-l *Victor Branisce* cu eleganța și rutina sa și cu dicțiunea clară a nu e no vice pe scena diletanților și a satisfăcând de astă dată ca în tot-d'auna așteptării

În sfîrșit „*Conu Leonida!*“ un ade vêrat mărgăritar de schiță de moravuri de pe la începutul anilor 70, când cu republica de la Ploiești a lui *Candiano-Pope*. *Conu Leonida* este un cetățean cu ide înaintate, chiar republican. Sêra își pune ochelarii, își aprinde ciubucul și pe căn *Efimița*, soția lui, împletesc la ciorapi *conu Leonida* cu gazeta în mână îi explică politica, zăgrăvind în cuvinte entusiaste starea de fericire, ce va da peste ômeni când se va introduce republica. Nimeni nu va mai plăti biruri și fie-care cetățean va primi atunci leafă, »Legea murăturilor va acorda fie-cărui cetățean dreptul de nu-și plăti datorile. Povestind așa, cei doi soți se culcă și nôptea se trezesc în nișo chioțe și împușcătură... Nu mai începe î doială, că »reacționarii« sciind că *conu Leonida* e republican — vin sê-l bomba deze. Ce e de făcut? Amêndoi își stric ce au în casă și sunt gata să fugă — Ploiești, unde republicanismul înflorește

avem de a face cu o diletanță. Dôrnei *Popescu* i-s'a oferit un prea frumos buchet de flori.

D-l *Roșca* în rolul lui *Manolescu* a fost un vrednic partener al cônei *Sofia*. Se vede că temperamentul sêu este mult mai potrivit pentru asemenea roluri.

D-șora *Marioara G. Dima* pe care pentru prima ôră o vedem pe scenă, în micul rol al *Luciei* a contribuit mult la succesul ansamblului, despre dênșea va fi vorba însă-mai jos, la a treia piesă.

Anica, fata în casă, care de câte ori o striga stăpâna sa (și o striga foarte des) spunea că a fost sê țină scara tapițerului, ca să nu cadă, êr când nu ținea scara, atunci tapițerul îi ținea ei de urît în bucărtărie — a fost o figură delicioasă intrupată nu se pôte mai draguț de domnișoara *Lucia Bogdan*.

Alexandru Dobreanu, tînêrul corect și bine educat, a fost d-l *Dr. N. Cristea*, prezentându-ne o figură modestă de tînêr funcționar, atins vizibil de delicata atențiune a iubitei sale *Lucia* (d-șora *Dima*), pe care o surprinde în clipa când vré sê-i pună pe masă un buchet de flori. D-șora s'una întâi cî buchetul este pentru tatăl

lința de comitet, a studiat cesiunea or-
ganisării poliției în Maroc și a redactat
n această privință un proiect alcătuit din
3 articole. Ultimele trei articole sunt pri-
titoare la rolul și atribuțiile inspectoru-
ri de poliție, care residă la Tanger și va
dator să adreseze Sultanului raporte,
ari după ce vor fi esaminate de Sultan,
e vor comunica și corpului diplomatic din
Tanger.

Inspectorul poliției va fi plătit cu
5.000 de franci pe an. Proiectul mai pro-
ede, că Franța și Spania vor pune ofițe-
ri și sub-ofițeri la dispozițiunea Sultanu-
li. Acest proiect, care se va aplica în
ele 8 porturi ale Marocului, va fi supus
esbaterii conferenței în ședința plenară
e Lună și va servi drept basă discuțiunii.
ituatiunea s'a îmbunătățit din nou.

**Demonstrația navală a Angliei con-
a Turciei.** Conflictul între Anglia și Tur-
a ia din ce în ce forme mai importante.
cum de curând trupele turcesci au ocu-
t teritoriul Akaba, recunoscut de ani
tregi ca aparținând Egiptului. Din a-
istă cauză, guvernul englez a adresat
rței o notă, prin care cere imediată re-
agere a trupelor din Akaba. Sultanul
să a comunicat ambasadorului englez
n Constantinopol, că nu are de gând să
tragă trupele din Akaba, pe care Sulta-
l îl consideră ca teritoriu turcesc, nu
iptean. În urma acesotra este probabil,
Anglia va face o demonstrație navală
ntra Turciei în fața orașului Smirna.

SCIRILE DILEI.

— 13 (26) Martie

Plecarea regelui Carol în străinătate
București se anunță: Regele Carol a
sădit Sâmbătă dimineață, la palatul re-
gii, un consiliu de miniștri, în cursul că-
a a semnat decretul prin care autorizează
vernul să gireze afacerile statului, în
ipul lipsei Sale din țară, sub rezerva
obărei Sa'e ulterioare. Acest decret va
re în ediția specială a »Monitorului
ial« de ați Lună dimineață, și poartă
a țilei plecării Soveranului.

Cu trenul de orele 2 p. m. Regele
ol a plecat Duminecă în străinătate.

Căutarea urnei funerale a împăratului.
Plan. Architectul italian Boni a început
loararea ipogeuului colonei traiane; s'a
chis porțița de intrare, care fusese zi-
ă de papa Sixt al V-lea, când a pus în
ful colonei statua S-tului Petru. În
ul porțiței s'a găsit un coridor, larg de
metru și 40 cm., care se sfârșește cu
ită porțiță în dosul căreia se crede, că
pogeuul care conținea urna lui Traian.
din afară colona e dărmată, în apro-
re de pământ, și prezintă urmele unei
ri isbituri. Se crede că isbitura s'a în-
nplat când s'a aruncat de sus statua lui
șian spre a fi dusă la Constantinopol.
acel punct Boni a făcut săpături și a
sit nouă urme de isbituri. Bucăți mari

vor fi în siguranță. În învălmășala acésta
vitoare bate la ușă și intră să facă foc.
spune, că fiind lăsatul de sec, la căr-
ma din vecinî totă noaptea a fost chiul-
n, cu sberături și împușcături.

Cine a avut privilegiu să vadă tipuri
felul lui conu Leonida, nu pôte în de-
uns admira măestria cu care Caragiale
copiat pe acesta. Limba și modul de
tgetare a mahalagiului politician din »Co-
ul Leonida« sunt realitate și nu creațiuni
e ale fantaziei. Nu e mai puțin adevărat
interpretarea acestui rol este o pro-
lemă nu tocmai ușoară. Scriitorul acestor
ându-ri a vădut în acest rol pe repausa-
ul Popescu-damblagiul, cunoscut și în păr-
ile ardeleni încă de pe la 1873. Sunt de
atunci vr'o 8—9 ani. Ei bine, d-l avocat
Dr. Alex. Străvoiu, comparat cu un model
recunoscut, cum era Popescu, n'are a se
rușina.

Cei ce au vădut pe d-l Străvoiu
mai nainte și în alte roluri, imi spuneau,
că are să creeze ceva bun de tot — n'ăș
fi creșut însă să se pôtă achita de »conu
Leonida« cu atâta artă. Sperăm, că prin
mutarea d-lui avocat dela Sebeș în mij-
locul nostru, diletanții Brașoveni vor avé

de marmoră din colonă sunt adăncite în
pământ; bucățile minunate sculptate și
având pe ele ghirolande de lauri, vor fi
scose din pământ și aședate la loc pe co-
lona traiană. Până acum nu s'a dat de
nici o urmă de oșe ale lui Traian.

**Tratatul comercial între România și
Austro-Ungaria.** Delegații României pentru
încheierea tratatului comercial între statul
român și austro-ungar va sosi la Viena
în 5 Aprilie n.

**Adunarea generală ordinară a repre-
sentanței orașului Brașov** se va ține în
șilele de Mercur și Joi 28 și 29 Martie
st. n. în casa »Statului«. La ordinea șilei
sunt 31 obiecte.

Membrii în sinodul protopopesc al
tractului Brașov au fost aleși eri în paro-
chia bisericii Sf. Nicolae cu aclamațiune
d-nii Virgil Onișiu director gimnasiai, d-
prof. I. Pricu și d-l prof. Dr. C. Lacea.

**Condamnarea unui fost deputat ma-
ghiari.** Tabla regescă a condamnat pe fostul
deputat în camera ungara Valentin Eötvös
pentru delapidare la 3 ani închisore și
perdere drepturilor politice pe timp de
5 ani.

**Omorirea președintelui bandelor gre-
cesci de cătră bulgari.** Cercurile macedo-
nene din Sofia au fost informate, că pre-
ședintele comitetului grecesc din Bitolia,
avocatul Zingra, a fost asasinat de comi-
tagiilor bulgari. Acest asasinat trebuie să
se considere ca răspuns la ultimile fapte
terroristice ale bandelor grecesci. E temere
de nouă răsbunări.

Nou submarin frances. »Petit Journal«
află din Antibes că s'au făcut acolo cu
succes experiențe cu un sub-marin fără
echipagiū, mișcat prin undele electrice her-
ziane emanate de pe țerm. Sub-marinul
evoluțiunează foarte bine și aruncă torpile
în direcțiunea voită.

»Quartetul »Carmen Sylva«, va aranja,
precum am anunțat deja Mar și sera, în 27
Martie n. un concert în sala redutei ora-
șului cu următorul program: 1) Beethoven:
Quartet Nr. 5 Allegro, Menuetto, Andante
cantabile, Allegro. 2) a) Bordin; Nocturno;
b) Beethoven: Fuge, din quartetul Nr. 9.
Allegro molto și c) Dvorak: quartet F. dur
allegro ma non troppo, Serto Molto vi-
vace, Vivace ma non troppo. Inceputul la
orele 8 sera.

Asasinarea unui pașe turcesc. Din
Constantinopol se telegrafizează, că Redvan
Pașa, prefectul orașului Constantinopol, a
fost ucis Sâmbătă de doi indiviși din mo-
tive de răsbunare personală.

Adunarea generală a „Albinei.“

„Albina“ institut de credit și de e-
conomii în Sibiu și-a ținut a XXXIII-a
adunare generală ordinară la 24 Martie
st. n. în prezența a 48 acționari, repre-
sentând 1460 acțiuni cu 260 voturi. Adu-
narea a fost prezidată de vener. vicepre-
sidentul al consiliului de direcțiune d-l Ale-
xandru Lebu, asistat de d-l Dr. Tib. Bre-
diceanu în calitate de notar și de domnii
Dr. Cornel Diaconovich și Dominic Rațiu

un membru activ și destoinic, care ne va
delecta încă de multe-ori.

Rolul Efimiței l'a avut d-șora Mariți
Munteanu. Pentru o domnișoră este deja
un sacrificiu, când când trebuie să-și as-
cundă frăgețimea tinerețelor sub masca
unei babe cu ochelari și să-și dea vorbe
și mișcărilor timbrul bătrânețelor. Acest
sacrificiu l'a făcut d-șora Munteanu cu
grație și pricepere. Ea a fost o »Efimiță«
comme il faut.

În sfârșit rolul servitorei, pe care
l'a avut d-șora Alexandrina Iarca a înche-
iat armonice comedia, după care aplausele
nu mai voiau să înceteze.

Pentru a fi complet, trebuie să rele-
vez și bunele servicii ale d-lui absolvent
în teologie N. Furnică, suflerul represen-
tațiunii.

În pauze lăutarii lui Dicu în frunte
cu maestrul lor cu arcușul fermecat au
cântat cântecele cele mai frumoșe na-
ționale.

Publicul a rămas prea mulțumit de
sera acésta, ér fondurile călătoriei italiene
s'au sporit cu o sumă considerabilă.

De la letea.

ca verificatori ai procesului verbal și to-
odată scrutători la alegere.

Adunarea generală primind raportul
direcțiunii și al comitetului de suprave-
ghiere a aprobat bilanțul anului de gesti-
une 1905 și a votat atât organului admi-
nistrativ, cât și celui de control absolutu-
rul usitat pentru gestiunea lor în anul
expirat.

Distribuirea beneficiului net de cor.
262,010-58 adunarea generală a hotărât'o
în conformitate cu propunerea direcțiunii
precum urmază:

Dividendă și supradividendă corone
168,000 tantiemă statutară direcțiunii, co-
mitetului de supraveghiere și funcționari-
lor cor. 36.362, remunerațiunii funcționari-
lor fără drept la tantiema și servitorilor
cor. 2,160, pentru scopuri culturale și de
binefacere cor. 14.000, fondului de pensi-
une al funcționarilor corone 15.000, fon-
dului special de rezervă restul de corone
26,488-58.

Dividenda de 14% = corone 28 pro
cupon se pôte ridica imediat după aduna-
rea generală.

Asupra distribuirii quotei destinate
pentru scopuri de binefacere în sumă de
corone 14.000 direcțiunea a prezentat ur-
mătoreea propunere primită din partea
adunării generale fără nici o modificare:

Mesei studenților corone 6.000, Aso-
ciațiunii pentru literatura română și cul-
tura poporului român pentru școla civilă
de fete cor. 2.000, Școlei rauniunii feme-
lor române din Sibiu corone 600. Inter-
natiunii reuniunii femeilor române din
Brașov corone 400. Asociațiunii pentru
sprijinirea învățăceilor și sodalilor români
din Brașov cor. 200. Societății »România
Jună« Viena corone 200. Societății »Petru
Maior« Budapesta corone 200. Tinerimei
universitare din Clușă corone 200. Socie-
tății academice »Carmen Sylva« din Graz
cor. 100. Fondului Alumneului din Timi-
șoara corone 200. Internatiunii greco-or din
Beiuș corone 200. Studenților morboși din
Brașov corone 200. Studenților sêraci din
Blașiu corone 200. Fundațiunii studenților
din Brad corone 200. Reuniunii române
de muzică din Sibiu corone 200. Reuni-
nei române de muzică din Brașov corone
200. Reuniunii de agricultură din Sibiu
corone 200. Reuniunii pentru înfrumșeța-
rea orașului Sibiu cor. 200. Reuniunii
pentru înfrumșetarea orașului Brașov cor
100. Reuniunii igienice, Sibiu cor. 100.
Gremiului comercial, Sibiu corone 100.
Pompierilor din Sibiu cor. 200. La dispo-
zițiunea direcțiunii cor. 1.800.

Prețul marcelor de prezență pe 1906
pentru membrii direcțiunii s'a fixat cu
câte cor. 10 atât pentru centrală, cât și
pentru filială.

Urmând la ordinea șilei alegerea a
doi membrii în direcțiune în locul celor
eșiți după ordinea vechime, adunarea ge-
nerală a reales cu majoritatea voturilor
pe domnii Dr. Liviu Leményi și Stefan
Stroia cu mandat pe 6 ani.

Ultimul punct al ordinea de șile a fost
alegerea a 5 membrii în comitetul de su-
praveghiere. Ordonându-se votarea, presi-
dential enunță rezultatul scrutiniului, con-
form căruia domnii Dr. Ilarion Pușcariu,
Victor Fincu, Ioan Henteș, Nicolau Ivan
și Matei Voileanu au întrușit majoritatea
voturilor pronunțate, deci se enunță aleși
pe un nou period de 3 ani.

Un omagiu M. Sale Reginei României.

Cătră sfârșitul anului trecut consulul
general al României la Viena d-l de Lind-
heim, a luat inițiativa, ca lumea literară
din Austria să transmită un omagiu căldu-
ros ilustrei poete »Carmen Sylva«, cu
ocazia sêrbătorilor comemorative a celei
de a 25-a aniversare de la încoronarea M.
S. Reginei (14 Martie 1881).

Prin urmare, un comitet se și formă
sub președinția d-lui de Lindheim; în acest
comitet figurază d-nele: Maria de Ebner
Eschenbach, baroneasa Bertha Suttner;
d-nii: Petre Rosegger, Dr. Glossy, profes-
sorul Meyer-Lübke și d-na baroneasă
Schneider Arno.

Un apel se făcu cătră poeții și scri-
torii austriaci, invitându-i să dea, în au-
tograf, o poezie sêu vre-o cugetare, pe
cât mai cu putință nepublicate.

Succesul a fost extraordinar: 192 foi
de același fel fură trimise comitetului,
dintre cari 127 în limba germană, 27 în
cehă, 19 în slavă meridională și 7 în lim-
ba poloneză; de altmîntrelea, șece poeți
orbi au unit nota lor de recunoștință pen-

tru tôte binefacerile M. Sale față de acé-
tă clasă de nefericiți.

Printre aceste poesii se găseșc ade-
vurate perle de ale celor mai cunoscuți
autori, precum de: D-na Maria Ebner E-
schenbach, Petre Rosegger, de Saar, profes-
sorul Weillen, Kernstock și contele Wir-
kenburg; printre Cehi, profesor Vrhlicky
și Gabriela Preiss; printre Polonesi: Casi-
mir Tetmayer, Gabriela Zapolska, etc.

D. de Lindheim a adunat aceste 192
foi într'o casetă artistică, al cărei plan e
opera d-lui profesor Moser și a cărei exe-
cuție a fost incredințată atelierelor Wie-
ner Werkstätte.

Acest omagiu al lumii literare aus-
triace a fost prezentat M. S. Reginei Eli-
saveta acum câte-va șile.

ULTIME SCIRI.

Algeciras, 26 Martie. În ședința
de ați probabil se va obține acordul
principiar al delegaților în cesiunea
poliției.

Petersburg, 26 Martie. Alegerile
pentru Duma imperială sunt în cur-
gere. Nicăiri nu s'au produs disordine.

Vilna, 26 Martie. Pe basa unui
ucaz al Țarului despre toleranța reli-
gioasă, un număr de 20,000 persoane
au trecut la religiunea catolică.

Diverse.

Impăratul Wilhelm și balonul diri-
giabil. Țiarul »Vossische Zeitung« primes-
ce din cercurile militare germane următo-
rea șire: Impăratul Wilhelm a avut șilele
trecute o constătuire confidențială cu mai
multe persoane marcante din cercurile ci-
vile și militare germane. Obiectul acestei
consfătuiri a fost balonul dirigiabil. Ingi-
nerilor francezi frații Juillot li-a succes
adecă să construiască un balon dirigiabil,
care la încercările făcute din partea mi-
nisteriului frances de rășboi s'a dovedit
foarte practic în serviciul armatei fran-
ceze. Acésta înprejurare a făcut deci foarte
actuală problema balonului dirigiabil în
cercurile armatelor diferitelor state. Con-
sfătuirile, cari s'au ținut între împăratul
Wilhelm și menționatele persoane, au avut
drept rezultat înființarea unei societăți al
cărei scop este studiarea problemei balo-
nului dirigiabil. Spre scopul acesta s'a de-
cis a pune basă unui fond de un milion
mărci.

Literatură.

Dr. George Maior, vol. V. **Ippologia**
sêu Zootechnia specială a cailor, 18½
côle de tipar cu 60 figurî în text. Costă
5 lei.

Vol. VI: **Crescerea și prășirea porci-
lor**, 10 côle cu 35 figur costă 3 lei. Se
află de vëndare la tipografia și librăria A.
Mureșianu, Brașov.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop

Oricine pôte vedé

că un medicament care furnisază organ-
ismului puteri nouă face posibil acestuia să
oprească bóle amenințătoare. Acesta se pôte
prin Emulsiunea lui Scott, care este
un preparat plăcut gustos și ușor de mis-
tuit din cea mai fină untură de pesce
medicinală cu var și Hyppophosphiti de
natron.

Untura de pesce promovéză formați-
unea de carne robustă, și Hyppophosphiti
întăresc nervii și potențiază forța vitală.
Pescașul cu batogul cel mare este
semnul de garanție al sistemului
veritabil al lui Scott.

Se pôte cumpăra în tôte farmaciile.

Cu referință la »Gazeta« și trimi-
tere de 75 fileri în mărci postale se tri-
mite șicle de probă franco dela

Dr. EMIL BUDAI, »Farmacia orașului«
BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Prețul unei șicle originale: cor. 2.50.

CASA cea mare și mică Șirul Cetățuei | Schossbergzeile | nr. 3,

împreună cu curte și grădină în marime de 4100 □ metri sunt **de vânzare**, în total cu suma de 56,000 Coróne. séu împărțite în părțile cu pretul de 13,000 cor. respective 16,000, 24,000, séu 40,000 cor., din cauza strămutării, până în 1 Aprilie 1906.

Condiții de plată foarte favorabile. Datorie intabulată de 10,000 cor. póte rămânea asupra cumpărătorului.

Informații mai de aproape se pot lua dela proprietarul **Dr. JULIUS ORENDI** avocat, Șirul Cetățui Nr. 3.

Dela „Tipografia și Librăria“**A. MUREȘIANU, Brașov**

se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Diverse.

„Ego“. Poesii de **Victor Bontescu**.

Pretul cor. 1.50

Etimologia limbii române de **Dr. Sertil Puscariu**.

Pretul cor. 7.20

Dicționar portativ româno-german-maghiar de **H. Schlandt**, broș. à . . . —20. Ediția intrăgă: german-maghiar-român, maghiar-german-român și român-german-maghiar, broș. la un loc . . . —60.

Dicționar germano-român, pentru școlă și conversațiune de **Th. Alexi**. Edițiunea V, broș. . . . . 3.60. Dicționar româno-german pentru școlă și conversațiune de **Th. Alexi**, broș. . . . . 3.60.

Încercări în literatură de **Ioan A. Lăpădat**, broș. . . . . —50.

Instrucțiuni populare despre datorițele și drepturile purtătorului de dare de **W. Niemandz**, broș. . . . . 1.20.

„Elemente din Constituția Patriei séu Drepturile și datorițele cetățenești“. —40

Bucătăreasa națională, carte de bucate esecelentă și ușor de înțeles scrisă de **Hințescu** după bucătăria română, franceză, germană și maghiară. Pretul 1 cor. 60 bani plus 30 bani porto.

Posa lui Andrei Baron de Șaguna, 57+41 cm. Pretul 80 bani, plus 10 bani porto.

La toate aceste cărți ce se vor cere din afară trebuie pe lângă pretul lor și 20 bani pentru porto.

Exposiți-
uni, și ca comenzi
că această ordinațiune nu are nici o basă

Scrisori economice.

Manual complet de agricultură rațională, de **Dr. George Maior**, profesor de agricultură la școlă superioară de la Ferăstrău și la Seminarul Nifon Metropolitan din București. — Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I **Agrologia**, séu Agricultura generală, 34 côle de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 coróne.

Vol. II **Fitotechnia**, séu cultura specială a plantelor, 38 côle de tipar cu 202 figuri în text. Carte premiata de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea din anul 1889. Costă 8 coróne.

Vol. III **Zootechnia**, séu Cultura generală și specială a vitelor cornute, dimpreună cu lănarie și lăptăria, 49 côle de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 coróne.

Vol. IV **Economia Rurală**, séu organizațiunea și administrarea moșilor mari și mici. Costă 8 coróne.

Manual de Agricultură rațională vol. V. **Ippologia** séu zootechnia specială a cailor de **George Maior**. Pretul 3 cor. plus 30 bani porto.

Manual de Agricultură rațională vol. VI. cuprinzând creșterea, îngrișarea și utilizarea **Porcilor** séu Zootechnia lor specială de **George Maior**. Pretul 5 cor. plus 30 bani porto.

„Cultura și îngrijirea grăului“, de **I. F. Negruțiu**. Pretul 14 b. (plus porto 5 b.)

„Cartea Pugarilor“ séu povestire economice despre grădinarit, economia câmpului, creșterea vitelor etc. scrisă de **Ioan Georgescu**. 90 pag. Form. 8° costă 50 b. + 6 b. porto).

Insoțirile de credit împreunate cu însoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptărie etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de însoțiri, de **F. W. Raiffeissen**. Edițiunea a V-a, Trad. de **Dr. A. Brota**. cor. 1.60 (+ porto 20 bani).

Îmbunătățirea stării sâtenului, de **Gr. G. Peucescu**. Pretul 50 bani (pl. porto 5 b.)

România agricolă, studiu economic de **Dr. George Maior**, profesor de agricultură și fost estimator expert la banca agricolă. Motto: „Sărăc în țără săracă“. Edițiunea. Pretul 2 cor. plus 10 b. porto.

Cursul la bursa din Viena.

Din 25 Martie n. 1906.

Renta ung. de aur 4%	112.20
Renta de coróne ung. 4%	94.20
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	95.30
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	95.50
Bonuri rurale croate-slavone	97.75
Impr. ung. cu premii	214.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	158.20
Renta de hârtie austr. 4 2/10	99.50
Renta de argint austr. 4 2/10	99.40
Renta de aur austr. 4%	119.50
Renta de coróne austr. 4%	99.60
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	90.20
Losuri din 1860	157.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.35
Acții de-ale Băncei ung. de credit	789.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit	669.75
Napoleondori	19.13
Mărci imperiale germane	117.45
London vista	240.50
Paris vista	95.75
Note italiene	96.65

Cursul pieței Brașov

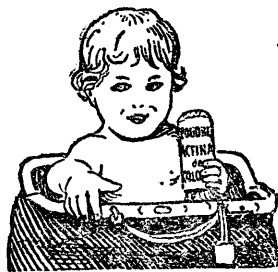
Din 26 Martie n. 1906.

Bancnote rom. Cump. 18.90 Vënd.	18.94
Argint român	18.88
Napoleond'ori.	19.10
Galbeni	11.40
Mărci germane	117.30
Lire turcesci	21.65
Scris. fonc. Albine 5%	101. —
Ruble Rusesci	2.53

congregațiunei, moti-
nu procedera sa cu anularea repetită
de cătră ministrul de inter-
lor congre-

Lecții de Pian

dă acasă și afară de casă o DAMĂ foarte specialistă. Informații se pot lua în localul „Reuniunii industriale“ (Gewerbeverein) Bulevardul „Rudolf“ nr. 7. 9—12.2305.

Piela delicată a copilului are

trebuință de îngrijire deosebită. Creiele pielii la gât și picioare trebuiesc spalate, bine șterse și pudrate în fie-care zi.

Pudra Actina de Cologne

va folosi o mamă cu grija pentru copilul ei. Are efect antiseptic, la încreșeturile pielii nu se face golomos și recorește pielea.

Recomandată de medic.

Pretul K. 1.50 b. La farmacia lui **ED. KUGLER**.

Representant general **AL. GISCHNER** farmacist, 4—12. Wien, II. Pazmanitengasse 19.

FARMACIA la „LEU“**FRIEDRICH STENNER**

Brașov, Strada Porții nr. 21.

Recomandă marele deposit în specialități medicinale

indigene și externe,

Specialități de gumă. Articoli pentru îngrijirea bolnavilor. Cu deosebire **SPIRT LOBOGO** (Lobogo franzbrantwein), doftorie bună contra durerilor de reumatism, junghiuri, dureri de cap, etc. Pretul 1 sticlă mică 80 b. 1 sticlă mare 1 cor. 60 b. **SPIRT de PĂPRICĂ** (Paprica franzbrantwein), doftorie probată contra reumatismului, ischias, soldină etc. Pretul 1 sticlă 1 cor. și 2 cor.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“ se pot face ori și când pe timp mai îndelungat séu lunare.

PUBLIKAȚIUNE.

Locul de cosit numit „Lapiaș“, care formeză proprietatea clerului „Franciscan din Brașov“, se dă în arëndă din 24 Aprilie a. e. aceluia, care va oferi mai mult.

Despre cea-ce se încunoscinteză prin acésta Onorații arëndătorii. Brașov, în 3 Martie 1906.

P. Lakatos Kornél,

6—10.2306.

ca șef.

Strada Sft. Ioan nr. 19.

Unde se mănâncă bine și se béu VINURI curate de Mediaș **BERE de Pilsen „Urquell“** prospétă dela cep în fie-care di? ? La

Restaurantul Schwarzburg în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.

De o cercetare numerosă se rógă

C. R. GLIGORE CRISTEA,

179—0

conducătorul restaurantului.

Catifea italiană, pentru costume de școlă foarte practice.

Atențiune se cuvine Pardesiului nostru, seson de Primăvara „Gentry“ à Cor. 24.—, foarte elegant, ieftin și bun.

Atențiune merită stofele de bărbați moderne, indigene așa numite „Gácsér“, fiind că sunt fabricate numai din lână curată.

Atențiune mare dăm cu deosebire la lucrarea hainelor gata ale noastre, pentru bărbați, costume de băeți și copii, fiind lucrate din stofele cele mai bune și mărunțisuri (zugehör).

Atențiune aducem Onor. noastre clientele prin purtare și serviciu solid.

Cu totă stima

Depner, Roth & Westemeier

și sentimentele
dela exosiția din București. Ei (comitetul
Edificiu cassei de economii Strada Vămii 3.

Mostre de stofe și haine se trimite la cerere și în provincie

TIPOGRAFIA**A. Mureșianu**

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provédut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚA,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciiuri.

BILANȚURI.

*Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, în toată mărimea.*

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE și DIVERSE

BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Preturile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia **A. MUREȘIANU**, Brașov.